

Spisová značka
OPP/MMB/0163510/2016 MMB/0163510/2016/K/zs

Číslo jednací

Vyřizuje, tel., e-mail
Ing.arch. Lea Kulisková, Ph.D. 31.5.2016
54217 3233
kuliskova.lea@brno.cz

Brno dne

- Masarykův domov mládeže a Školní jídelna, Cihlářská 604/21, 602 00 Brno

Z á v a z n é s t a n o v i s k o

Odbor památkové péče Magistrátu města Brna (dále jen OPP MMB), jako věcně a místně příslušný správní orgán podle ustanovení §61 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, ve znění pozdějších předpisů a §10 a §11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, po provedeném řízení podle § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, na základě žádosti podané dne 22.4.2016 příspěvkovou organizací Masarykův domov mládeže a Školní jídelna, IČ 00567370, Cihlářská 604/21, 602 00 Brno, za vlastníka nemovitosti, tj. Jihomoravský kraj, IČ 70888337, Žerotínovo nám. 3/5, 601 82 Brno (zřizovací listina příspěvkové organizace Jihomoravského kraje č.j. 98/14 ze dne 16.6.2005 a její dodatek č. 2 ze dne 13.7.2007), tímto v souladu s ustanovením §14 odst.1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů,

v y d á v á

ve věci: **Cihlářská 21/Botanická 18/Burešova 25, č. p. 604, pozemek parc. č. 1272/1, k.ú. Veverí,**

- *kulturní památka v ÚSKP ČR pod rejstř. č. 29342/7-97*
- *ochranné pásmo MPR Brno ustanovené rozhodnutím Odboru kultury NVmB č.j.KULT/402/90/Sev.*

Masarykův domov mládeže a Školní jídelna Brno

- oprava výplní vnějších otvorů ubytovací části – objekt „B“
dokumentace pro ohlášení udržovacích prací

z á v a z n é s t a n o v i s k o :

provedení opravy výplní vnějších otvorů (oken a balkonových dveří) ve 2., 3., 4. a 5.NP ubytovací části „B“ Masarykova domova mládeže a školní jídelny, Cihlářská 21 v Brně, v rozsahu žádosti a předložené dokumentace pro provedení stavby/ohlášení udržovacích prací „Masarykův domov mládeže a školní jídelna, oprava výplní otvorů.“ - D.1.- architektonické a stavební řešení, vypracované v dubnu 2016 Ing.arch. Filipem Rubášem, je dle §14 odst.3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů,

p ř í p u s t n é

při dodržení následujících podmínek, které zajistí vlastník, stanovených v souladu s ustanovením §9 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů:

1. V průběhu provádění prací budou svolávány kontrolní dny akce, na které bude zván Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště (NPÚ ÚOP) v Brně a OPP MMB, přičemž na vstupním kontrolním dni bude projednán postup prací.
2. Referenční vzorky materiálů a povrchových úprav budou předvedeny NPÚ ÚOP v Brně a OPP MMB k výslednému posouzení pro realizaci. Zejména se jedná o konkrétní stanovení obnovované barevnosti nátěru ocelových konstrukcí, jejíž vzorek bude předmětem výsledného posouzení NPÚ ÚOP v Brně a OPP MMB.
3. Konkrétní vzorky doplňovaného kování a případně dalších prvků budou z hlediska vhodnosti posouzeny NPÚ ÚOP v Brně a OPP MMB.
4. Práce budou realizovány kvalifikovaným zhotovitelem při zajištění požadované kvality provedení v rámci památkové obnovy předmětných prvků.

O d ů v o d n ě n í

OPP MMB obdržel žádost o vydání závazného stanoviska ve výše uvedené věci. Objekt domova mládeže Cihlářská 21 v Brně, původně Masarykova studentského domova, postaveného v roce 1929 dle projektu Bohuslava Fuchse, je veden podle zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, v Ústředním seznamu kulturních památek (ÚSPK) ČR pod rejstř. č. 29342/7-97 a současně se nachází na území ochranného pásma Městské památkové rezervace (MPR) Brno, ustanoveném rozhodnutím Odboru kultury NVmB č.j. kult/402/90/Sev ze dne 6.4.1990.

OPP MMB si vyžádal v souladu s ustanovením § 14 odst. 6, zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, ve výše uvedené věci písemné vyjádření NPÚ ÚOP v Brně, jako odborné organizace státní památkové péče, které bylo vyhotoveno dne 17.5.2016 pod č.j. NPÚ 371/33836/2016 - JF a na OPP MMB doručeno dne 24.5.2016.

Projektová dokumentace byla zpracována na základě zaměření a fotodokumentace dotčených výplní otvorů a „Komplexní studie pro zadání generální obnovy budovy Cihlářská 21 – Masarykův studentský domov“, označené říjen 2010, zpracoval Ing. arch. Filip Rubáš. Dalšími podklady byly: provedení repase vzorového okna, listopad 2008, Žáček&Hanák s.r.o., „Stratigrafický průzkum povrchových úprav okna“, listopad 2008, Ing. Tatjana Bayerová, „Měření průvzdušnosti stávajícího a repasovaného okna“, říjen 2015, Ing. David Bečkovský, Ph.D. a „Předběžné energetické a emisní posouzení“, říjen 2015, Domia Art, s.r.o.

Předložená projektová dokumentace „Masarykův domov mládeže a školní jídelna, oprava výplní otvorů.“, označená duben 2016, zpracoval Ing.arch. Filip Rubáš, se zabývá opravou stávajících oken ve 2. – 5. NP objektu „B“ – ubytovací část. Repasí stávajících oken má být obnovena funkčnost výplní otvorů (okna, balkonové dveře) v jednotlivých podlažích a má dojít ke zlepšení tepelně technických parametrů. Stávající technický stav ocelových výplní je nevyhovující, nejsou dostatečně těsné, mají omezenou funkčnost, některé prvky chybí, případně jsou nevhodně nahrazeny, povrchová úprava je poškozená. Jedná se ocelové okenní výplně, systém firmy Kraus, používaný i na jiných funkcionalistických stavbách. Ocelové výplně okenních otvorů s rámy jsou sestaveny z ohýbaných tenkostěnných prvků, nosné rámy okenních a balkonových křídel jsou uvnitř vyhraněny vyfrézovanými dřevěnými hranoly. Jednotlivá okna v okenní sestavě jsou otočně odsuvná, otvíravá. Jsou tvořena dvojicí spojených okenních křídel, z nichž jedno je osazeno otočně do dvou čepů, druhé křídlo, které je s ním spojeno, je vedeno kluznými čepy v okenním rámu. Při otvírání je ovládáno otočné okno, které táhne okno odsuvné. Otočné okno je ovládáno mosazným kulovým madlem, které na některých oknech chybí nebo je nahrazeno novějším typem.

Těsnění a uzamčení oken je zajištěno posuvnými lištami, které jsou ovládány přes táhlo otočným pákovým mechanismem a z pevného rámu vyjíždějí do drážky v rámu okenního křídla. Nad okny a dveřmi, případně i samostatně, jsou osazena dovnitř sklopná ventilační okna. Jejich křídla jsou ovládána pákovým mechanismem „Zeus“. Atypicky jsou řešena okna na toaletách, která se otevírají směrem do exteriéru. Balkonové dveře jsou ocelové, otvíravé, s ventilačním nadsvětlíkem a štítkovou mosaznou klikou se zámkem. Horní část balkonových dveří je prosklená, spodní část v úrovni parapetu je plná, opláštěná tvoří dva ocelové plechy. Mezi plechy je dutina bez výplně. Fixně zasklená okna jsou řešena standardně, vloženým křídlem. Okenní výplně jsou zdvojeně zaskleny jednoduchým sklem, vždy při vnitřním a vnějším lici. Zasklení ve vnitřním lici je osazeno ve vlastním sekundárním rámu.

Oprava oken a balkonových dveří má být provedena jako repase stávajících výplní, s úpravou zasklení z důvodu zlepšení tepelně technických parametrů a doplnění některých prvků pro zajištění větší těsnosti proti srážkové vodě. Rámy oken a dveří mají být repasovány na místě, pohyblivé části (křídla oken a dveří, ventilace) mají být demontovány, včetně klik, madel, táhel a zasklívacích lišt. Vyjmuto má být stávající zasklení tl. 4 mm. Ze všech částí mají být odstraněny dodatečné nátěry a tmely. Otočné a vodící čepy, závěsy, výklopy mají být repasovány, včetně vodících drážek a těsnících lišt. Ocelové krycí plechy z plných částí balkonových dveří mají být po sejmutí zasklívacích lišt demontovány, očištěny a srovnány, v případě koroze mají být nahrazeny novými, shodné tloušťky. Ztužující dřevěné hranoly v obvodových rámech mají být vyjmuty, očištěny, impregnovány vakuovou nebo tlakovou impregnací, v případě velkého poškození nebo degradace mají být nahrazeny novými. Do drážek v hranolech má být vsazeno nové těsnění. Sekundární rámy z L profilů, nesoucí vnitřní jednoduché zasklení mají být v části zasahující do meziskelního prostoru redukovány tak, aby byla zachována tuhost rámu a nebyla narušena funkčnost zamykání pomocí obrtlíků. Do takto vzniklého prostoru má být vloženo tepelně izolační sklo tl. 21 mm (podrobněji viz technická zpráva PD a část D. 1. - Architektonické a stavebně technické řešení). Okna mají být opatřena novým nátěrem v odstínu tmavě šedém, který je navržen na základě výsledků stratigrafického průzkumu. Parapetní plná část balkonových dveří má být dodatečně tepelně izolována vložení panelu PIR tl. 30 mm, s odolností proti vlhkosti. Mechanizmy oken mají být seřizeny, ovládací prvky repasovány a znovu osazeny, madla mají být sjednocena podle původního provedení (mosazné koule), chybějící prvky mají být doplněny replikami. Kliky na balkonech mají být nahrazeny klikami podle původních, oblé provedení se štítkem a dozickým zámkem, v mosazi. Spodní hrana balkonových dveří má být doplněna okapnicí. (Veškeré detaily viz PD, část D. 1. - Architektonické a stavebně technické řešení).

NPÚ ÚOP v Brně návrh vyhodnotil z hlediska zájmů státní památkové péče s tím, že **uvažovaný záměr lze realizovat, při dodržení dále uvedených podmínek:**

- před zahájením prací bude investorem svolána kontrolní prohlídka stavby, na kterou budou přizváni zástupci odborné organizace státní památkové péče (Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně) a orgánu státní památkové péče (Magistrát města Brna, odbor památkové péče). Na vstupním jednání bude dohodnut harmonogram případných dalších místních šetření za účelem sledování prací a případného upřesňování detailů, které se projeví během provádění prací.
- konkrétní odstín nátěru bude vybrán ze vzorníku dodavatelské firmy a proveden až po posouzení vhodnosti jeho odstínu zástupci odborné organizace státní památkové péče (Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně) a orgánu státní památkové péče (Magistrát města Brna, odbor památkové péče).
- konkrétní typ klik, případně dalších prvků, bude vybrán ze vzorníku dodavatelské firmy a osazen až po posouzení jejich vhodnosti zástupci odborné organizace státní památkové péče (Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně) a orgánu státní památkové péče (Magistrát města Brna, odbor památkové péče).

Své požadavky NPÚ ÚOP v Brně odůvodňuje tak, že:

Masarykův domov mládeže a Školní jídelna, původně Masarykův studentský domov, je evidován v ÚSKP ČR pod rejstř. č. 29342/7-97, předmětem památkové ochrany je budova č.p. 604 s částí pozemku parc. č. 1272/1, k.ú. Veverčí, v rozsahu pozemku st. parc. č. 774 z doby zápisu do státního seznamu. Objekt se nachází na území ochranného pásma Městské památkové rezervace Brno, vyhlášeného Rozhodnutím Národního výboru města Brna, odboru kultury, čj. kult.402/90/sev ze dne 6. 4. 1990 o určení ochranného pásma pro historické jádro města Brna, prohlášeného nařízením vlády ČSR č. 54 ze dne 19. 4. 1989 za městskou památkovou rezervaci.

Myšlenka na výstavbu středoškolského studentského domova s ubytovnou, menzou a kulturním centrem vznikla v Brně již na počátku 20. let 20. století, teprve roku 1927 však byla vypsaná architektonická soutěž, jejímž vítězem se stal architekt Bohuslav Fuchs. Samotná výstavba byla zahájena až poté, co se v roce 1929 podařilo získat pozemek na rohu ulic Cihlářské a Botanické, stavba byla ukončena v roce 1930. Kompozice hmot samostatně stojícího objektu v zeleni je založena na kontrastu dvou kvádrů, které tvoří křídla budovy propojená úzkým spojovacím traktem. Hlavnímu průčelí dominuje výrazná vstupní markýza pod prázdnou fasádou převyšené hmoty tanečního sálu. Obě křídla budovy měla rozdílnou funkční náplň: horizontálně položený vstupní kvádr s velkými okny v průčelí sloužil jako multifunkční zázemí pro studenty. V přízemí se nacházela kuchyně, velká jídelna menzy a menší jídelna internátu, které byly dohromady schopné pojmout až 300 osob. V prvním patře byly umístěny tři menší klubovny a čítárna. Poslední patro tvořila terasa určená pro tělocvik a taneční sál s bufetem a s nezbytným hygienickým zázemím. Druhé, vertikálně koncipované vícepodlažní křídlo s balkony, bylo určeno pokojům internátu (objekt „B“). Přízemí bylo vyhrazeno klinice, úřadovně, bytům personálu a správě domova, další čtyři patra s totožnou dispozicí obsahovala vždy tři studovny a čtyři velké desetilůžkové ložnice se zázemím pro pedagoga. Všechna patra byla vybavena společnými umývárny se sprchami a sociálním zařízením. Toto kolektivní pojetí studentského bydlení, které bylo v době vzniku internátu pro avantgardní architektury aktuální, se dnes jeví jako nevyhovující. Po nezbytných stavebních úpravách má objekt přesto nadále shodné využití. Celková hmota stavby a rozvržení fasád je zachováno v autentickém stavu.

Výše uvedený záměr repase oken a balkonových dveří ve 2.–5. NP je třeba z hlediska památkové péče hodnotit pozitivně, jedná se o zachování chráněných hodnot objektu, při současném zlepšení tepelně technických parametrů.

Požadavek na svolání kontrolních prohlídek stavby má oporu v zákoně č. 20/1987 Sb. ve znění pozdějších předpisů, zejména v § 32, kde je stanoven odborný dohled odborné organizace. Zároveň plyne z povahy věci, že případné dílčí usměrnění – upřesnění, může být uplatněno pouze v přítomnosti dotčených stran. Kontrolní prohlídky stavby lze považovat za jeden ze základních mechanismů účinného dohledu všech složek státní památkové péče.

Podmínky týkající se odstínu nátěru a konkrétního typu kování jsou uloženy z důvodu jejich upřesnění při realizaci.

OPP MMB vycházel při posuzování žádosti a zpracování závazného stanoviska z obsahu výše citovaného odborného vyjádření NPÚ ÚOP v Brně a ze skutečností známých OPP MMB z jeho úřední činnosti včetně posouzení stavu na místě samém a dospěl k závěru, že provedení navržených udržovacích prací je z hlediska zájmů sledovaných orgány státní památkové péče a v souladu s ustanovením §14 odst.3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, přípustné.

Provedení repase původních výplní otvorů je s ohledem na jejich špatný stavebně technický stav žádoucí. Ocelová okna a balkonové dveře již dlouhodobě vykazují omezenou funkčnost a jsou z hlediska energetických parametrů zcela nevyhovující pro provoz ubytovacího zařízení. Předložený návrh opravy byl vypracován v návaznosti na projednanou koncepci obnovy výplní vnějších otvorů předmětné kulturní památky a zohledňuje požadavky státní památkové péče.

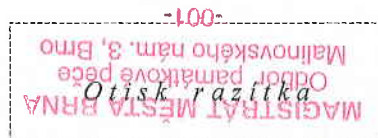
Svůj souhlas s provedením OPP MMB podmiňuje dodržáním základních podmínek tohoto závazného stanoviska, za kterých lze ve věci dále postupovat.

Podkladem tohoto závazného stanoviska jsou výkresy 1.02 – situace, 1.03 – půdorys 2.NP, 1.04 – půdorys 3.NP, 1.05 – půdorys 4.NP, 1.06 – půdorys 5.NP, 1.07 – pohledy, 1.08 – typické okno, 1.08 – typické okno, 1.09 – balkonové dveře, 1.10 – výpis výplní vnějších otvorů, 1.11 – detaily, potvrzené OPP MMB.

Poučení o opravném prostředku

Toto závazné stanovisko OPP MMB je ve smyslu § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, úkonem, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí příslušného stavebního úřadu.

Proti tomuto závaznému stanovisku se nelze samostatně odvolat. Námitky je možné uplatnit prostřednictvím odvolání proti rozhodnutí příslušného stavebního úřadu v této věci.

Ing. arch. Martin Zedníček
vedoucí Odboru památkové péče MMB

Počet listů: 3

Dále obdrží:

- Jihomoravský kraj, Žerotínovo nám. 3/5, 601 82 Brno
- spis

Na vědomí: NPÚ ÚOP v Brně, nám. Svobody 8, 601 54 Brno